

VOOR IEDEREEN!

B. Hermendouk

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2022-2026

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING: DE GROTE OPGAVEN	04 - 05
INLEIDING: ONZE WAARDEN	06 - 07
IEDEREEN EEN PASSENDE WONING EN BEHOUD VAN CULTURELE VOORZIENINGEN	08 - 11
GELIJKE KANSEN VOOR IEDEREEN	12 - 13
ONDERWIJS JEUGDOPVANG EN SPORT VOOR IEDEREEN	14 - 17
IEDEREEN EEN TOEKOMST	18 - 21
GOEDE ZORG VOOR IEDEREEN	22 - 25
MOBILITEIT VOOR IEDEREEN	26 - 27
IEDEREEN DOET MEE	28 - 29

DE GROTE OPGAVEN

KANSENGELIJKHEID

In Nederland leven veel huishoudens op de armoedegrens. Het is heel lastig om je uit die langdurige armoede te werken. Ook in Bloemendaal zijn mensen die met langdurige armoede kampen en maar moeizaam ondersteuning vinden. Van 8% van de kinderen in de regio Kennemerland hebben ouders moeite om rond te komen. Deze kinderen hebben vaker problemen op het gebied van gezondheid, leefstijl en welzijn.

Verduurzamen van je huis is voor mensen met een ruim inkomen en een Tesla voor de deur een mooi ideaal, waarmee je ook nog een lagere energierekening krijgt. Die luxe hebben veel middeninkomens niet. En 10% van de huishoudens in Nederland worstelt met energiearmoede: een te hoge energierekening ten opzichte van hun inkomen. Van alle Nederlanders heeft 15% dermate moeite met taal en rekenen, dat het ze hindert in het dagelijks leven en hun ontwikkeling. En dat aantal neemt eerder toe dan af. Kansengelijkheid in onze regio zit ook in het feit dat veel ouders hun kinderen steunen met bijvoorbeeld bijles, coaching en examentraining. Daarmee krijgen kinderen van ouders met een ruim inkomen veel betere startkansen dan als ouders die mogelijkheden niet hebben.

DE WOONCRISIS

Te weinig beschikbare woningen leiden tot hoge en doorstijgende prijzen. En tot steeds langere wachttijden voor een betaalbare (sociale) woning, nu al meer dan 8 jaar. In Bloemendaal komt woningbouw zeer moeizaam op gang. En dan wordt ook nog vaak het sociale woonsegment afgekocht. Woningen voor statushouders zijn er te weinig. Waar gaan we tot 2030 bijbouwen? En voor wie? Jongeren, gezinnen, ouderen, statushouders? Koopwoningen of (sociale) huur? Hoe vinden we balans tussen meer woningen en de zorg voor onze aantrekkelijke woonomgeving?

DE KLIMAATCRISIS

De energietransitie op weg naar energieneutraal in 2050, het inpassen van een circulaire economie en klimaatadaptief maken van de regio zijn grote opgaven. Onze regio (van Amsterdam tot IJmond tot Haarlemmermeer) kan de komende tien jaar bijna vier keer zoveel wind- en zonne-energie opwekken. Voor Zuid-Kennemerland gaat het vooral om zon op grote daken, zon op parkeerplaatsen, zon op geluidsschermen. Tegelijkertijd wordt aangegeven dat Nederland klimaatneutraliteit in 2050 op de huidige manier niet gaat halen. Daar is dus veel te doen. Bewoners worden gestimuleerd om hun huizen te verduurzamen. Isoleren levert rendement

op, in de vorm van een lagere energierekening. Dat kan oplopen tot 11% bij spouwmuurisolatie. Maar niet ieder-een heeft het geld op de plank liggen om de investeringen in verduurzaming te doen. Dat moet eerlijker.

MOBILITEIT

De treinen zitten overvol. Het wegennet kan de verkeersdrukte nauwelijks meer aan. Daar komen nog bij de lange files richting het strand, met name op mooie zomerdagen. Drie keer mis: het is niet goed voor de leefomgeving, met lange files voor de deur hebben. Niet goed voor het milieu, met al die uitstoot van file-rijdende auto's. Niet goed voor de aantrekkelijkheid van onze gemeente en het toerisme. En hoe gaat dat bij de verwachte toestroom voor de F1, met 300.000 bezoekers? Er is een schaalvergroting nodig voor 2030: het moet echt veel beter. Maar hoe doe je dat? Welke vormen van vervoer? Hoe zorgen we dat we tegelijkertijd de mobiliteit verduurzamen?

En naast al die grote ontwikkelingen, is mobiliteit ook kleinschalig belangrijk: voor ouderen, om niet te vereenzamen, om mee te blijven doen in de maatschappij.

ZORG EN GEZONDHEID

Met de vergrijzing is er steeds meer vraag naar zorg. Door het langer thuis wonen is meer sprake van eenzaamheid. Dit is versterkt door corona. Ook de jeugdzorg staat onder grote druk. Hoe kunnen we zorgen dat er voor iedereen een leefbare situatie blijft bestaan, terwijl de middelen schaars zijn?

ONZE WAARDEN

VOORUITGANG DOOR ZEKERHEID

Om echt vrij te kunnen zijn streven we naar zekerheid voor iedereen. Iedereen heeft recht op een fatsoenlijk bestaan. We willen dat je zeker bent van een goede en betaalbare woning, van een buurt waar je je veilig en thuis voelt, zeker van voldoende inkomen, van een duurzame stad of dorp, zeker van een vangnet als het tegenzit en zeker van goed onderwijs op iedere school. Zeker zijn is niet een voorwaarde voor vooruitgang, het is vooruitgang. Economische groei helpt daarbij, maar moet selectief en duurzaam zijn. Want de vrije markt zorgt niet vanzelf voor zekerheid en eerlijke kansen.

EERLIJKE KANSEN VOOR IEDEREEN

Alle mensen zijn gelijkwaardig. Dat betekent dat iedereen kansen moet krijgen op goed werk, een fijn en betaalbaar huis, liefdevolle zorg en goed onderwijs. En ook als je niet mee kan komen, heb je een volwaardige plek in onze samenleving. Gelijkwaardigheid staat onder druk wanneer een kleine groep zich steeds meer kan veroorloven en een grote groep steeds minder. De buurt waarin je woont, je achtergrond of wie je ouders zijn mogen nooit bepalend zijn voor wie je later wordt.

SOCIAAL EN VERBONDEN

Als een steeds kleinere groep zich steeds meer kan veroorloven en een grotere groep steeds minder, is dat onrechtvaardig. Sociale participatie, solidariteit en onderling vertrouwen nemen af als we minder uitgeven aan sociale zekerheid. Maar investeren in zekerheid zorgt ervoor dat iedereen volwaardig kan meedoen aan het sociale leven. Zo zorgen we voor een verbonden stad of dorp, waar het voor iedereen prettig is om te leven. Eerlijk delen en solidariteit zijn ons antwoord op hebzucht, egoïsme en onrechtvaardigheid.

SAMEN WERKEN AAN ZICHTBAAR RESULTAAT

Liever dan van de kant te roepen hoe het moet, gaan we aan de slag om onze gemeenten in Zuid-Kennemerland elke dag een beetje mooier te maken. Dat doen we altijd in een coalitie en daardoor vaak met kleinere stappen dan als we het alleen konden bepalen. Maar die kleine concrete stappen bieden op den duur wel meer zekerheid en kansen voor de mensen in Zuid-Kennemerland. Resultaten boeken, dat doen we samen: met anders politieke partijen, met inwoners, organisaties, ondernemers. Samen zijn we zoveel sterker dan ieder voor zich! Dus zoeken we actief samenwerking met iedereen die ook wil werken aan een beter en socialer Zuid-Kennemerland.

ONZE GEMEENTE MAKEN WE SAMEN

Wij vinden democratisering van de maatschappij de weg om te werken aan een eerlijke, groene en prettige samenleving. Mensen moeten zelf hun leven vorm kunnen geven. En dus ook hun woonomgeving. Bewoners moeten overal over mee kunnen praten en zoveel mogelijk de ruimte krijgen om het zelf te regelen. In elk geval inspraak, beter nog: ruimte geven om bewoners het zelf op te laten pakken, via samenwerkingsverbanden en coöperaties.

GEMEENTELIJKE TAKEN

Wij werken als PvdA samen in de regio Zuid Kennemerland. Op basis van een gemeenschappelijk programma is dit verkiezingsprogramma voor de gemeente Bloemendaal opgesteld.

Veel belangrijke zaken zijn rijksbeleid. Als gemeente hebben we daar hooguit indirect invloed op. In dit verkiezingsprogramma hebben we vooral zaken opgenomen waar de gemeente invloed op heeft.

IEDEREEN EEN PASSENDE WONING EN BEHOUD VAN CULTURELE VOORZIENINGEN

Wij streven er naar dat iedereen kan wonen in een betaalbare woning. We streven naar een sociale mix in onze buurten, waarin bewoners met allerlei achtergronden zich aan elkaar kunnen optrekken. We willen een open regio zijn, zowel voor mensen die hier komen werken of studeren, als voor mensen die zijn gevlucht. We willen voorkomen dat mensen dakloos worden, en als dat toch gebeurt moet er in korte tijd een oplossing komen.

Deze ambitie is op dit moment verre van realiteit. We bevinden ons in een enorme wooncrisis. Via Woonservice zoeken momenteel meer dan 18.000 mensen actief naar een woning. De afgelopen jaren namen de wachtlijsten voor een sociale huurwoning verder toe, tot gemiddeld langer dan acht jaar in de regio. De woningprijzen explodeerden. De huurprijzen in de vrije sector stegen mee. Zo ontstaat een groeiende tweedeling tussen have's en have-not's. Jongeren en starters zijn de dupe. Maar ook mensen die hier werken als leraar, in de thuiszorg, in onze winkels en in de horeca moeten hier kunnen wonen. Ook hebben veel ouderen behoefte aan een passende woning.

BETAALBARE WONINGEN

- Ook Bloemendaal zal een bijdrage moeten leveren aan het wegnemen van het tekort aan betaalbare woningen. Dat 'probleem' leggen we niet langer bij de burens. Uitgangspunt is realisatie binnen of direct grenzend aan de huidige woonkernen. We maken een plan samen met inwoners om tot geschikte locaties te komen. We wachten niet totdat een projectontwikkelaar initiatief neemt, maar gaan als gemeente samen met corporaties zelf proactief aan de slag. We koesteren daarbij onze prettige woonomgeving.
- Ontwikkellocaties voor betaalbare woningen zijn voor de PvdA in elk geval de bestaande plannen Park Vogelenzang, Dennenheuvel en Blekersveld. De realisatie daarvan moet in elk geval voortvarend ter hand worden genomen. Ook het plan 1828, met woningen vooral voor jongeren, is een passende ontwikkeling mits aan de veiligheids- en omgevingseisen kan worden voldaan.
- Er mag geen verdringing plaats hebben van mensen op de reguliere wachtlijst voor acute huisvesting van bv stathouders. D.m.v. tijdelijke huisvesting of liever meteen permanente nieuw- of vervangende bouw zal voldoende capaciteit moeten worden gevonden.
- We passen de woonvisie aan om de achterstand in te halen: voor nieuwe ontwikkelingen met meer dan 30 woningen geldt de volgende verdeling: 50% is een sociale huurwoning, 40% is een middeldure woning en 10% is door ontwikkelaars vrij in te vullen.
- Voor nieuwe ontwikkelingen met minder dan 30 woningen moet 50% een sociale huurwoning zijn.
- 10% van het bouwprogramma wordt bestemd voor speciale woonvormen zoals wooncoöperaties, co-housing, geclusterd wonen etc.
- In wijken met minder dan 30% sociale huur bestaat tenminste 60% van de nieuwbouw uit sociale huurwoningen. Zo zorgen we voor een goede sociale mix en verkleinen we de segregatie in de regio.
- We zetten ons in om ervoor te zorgen dat woningen die betaalbaar worden gebouwd ook minimaal 25 jaar betaalbaar blijven, met de (regionaal afgestemde) Doelgroepenverordening. En we zetten ons ervoor in om nieuwe sociale huurwoningen in beheer van woningcorporaties te laten komen, in plaats van beleggers. We leggen de verkoop van sociale huurwoningen aan banden.
- We stellen heldere voorwaarden aan ontwikkelaars, bijvoorbeeld via de woonvisie, huisvestingsverordening en het RO instrumentarium en leggen deze goed vast. Zo voorkomen we dat ontwikkelaars te duur grond aankopen.
- Met het vereveningsfonds sociale woningbouw wordt de bijdrage in de onrendabele top gesubsidieerd. Dit fonds

wordt niet voor andere doeleinden aangewend. In dit fonds wordt een extra bijdrage gedaan om daadwerkelijk een inhaalslag te kunnen maken.

- De PvdA stimuleert dat alle gemeenten in Zuid-Kennemerland betaalbaar bouwen. We introduceren een regionaal fonds om meer gemengde buurten mogelijk te maken. Het fonds is beschikbaar voor projecten met een hoog aandeel sociale of middeldure woningen. Ontwikkelaars die meer dure woningen toevoegen in een project, doen per dure woning een (marktconforme) bijdrage aan het fonds.

- We starten een lokaal of regionaal groeifonds waarin we op een verantwoorde manier leningen (met lage rentetarieven) aantrekken om te investeren in de groei. Als de gemeente vervolgens groeit levert dit extra geld op via lokale belastingen en het Gemeentefonds.

BETAALBARE WONINGEN, NETJES VERHUURD

- De PvdA wil met woningcorporaties en huurders(-organisaties) een lokaal of regionaal woonlastenakkoord proberen te sluiten, dat ervoor zorgt dat huurders niet te duur wonen en dat huren waar mogelijk bevroren of verlaagd worden. Via het woonlastenakkoord gaan we gezamenlijk de strijd aan tegen energiearmoede (laag inkomen en hoge energierekening). Als er geen andere oplossing is maken we het mogelijk om met voorrang van een te dure huurwoning naar een goedkopere huurwoning te verhuizen.
- Vanaf 2022 mogen woningcorporaties als ze dat met gemeenten afspreken hun vrije toewijzingsruimte verhogen naar 15 procent. De stijgende woningprijzen sluiten gezinnen in onze regio uit. Daarom willen wij voor huishoudens met drie of meer personen de inkomensgrens verhogen naar ruim 50.000 euro in de prestatieafspraken. Wij volgen hiermee het pleidooi van Aedes en de Woonbond. Voor middeldure huurwoningen willen wij ook een hogere inkomensgrens voor grotere huishoudens.
- Voor mensen in erg problematische situaties zoals gezinnen die (veel) te krap wonen, ouders die gaan scheiden en voor problematisch thuiswonende jongeren maken we, als zij een lager inkomen hebben, inschrijftijdverlenging mogelijk, zodat zij sneller in aanmerking komen voor een passende sociale huurwoning.
- Het aantal woningen in het commerciële huursegment is de laatste jaren snel toegenomen. Een deel van de verhuurders houdt zich (met opzet of onbedoeld) niet aan de regels. We zorgen voor een regionaal huurteam, dat als steunpunt en vraagbaak voor met name huurders in commerciële huursector fungeert. Het huurteam maakt huurders weerbaar tegen onwettige huurprijzen, achterstallig onderhoud en onzinbepalingen in huurovereenkomsten.
- We zetten ons in om malafide verhuurders onmogelijk te maken in onze regio en voeren daarom zodra het kan een verhuurvergunning in. Bij nieuwbouw zorgen we voor

een anti-speculatiebeding en zelfbewoningsplicht. In 2022 wordt een opkoopbescherming ingevoerd die beleggers kan weren uit bestaande wijken.

BETAALBARE KOOP

- We introduceren waar dat kan de regeling "Betaalbare Koop Kennemerland", waarbij het eigendomsrecht van woningen wordt gedeeld tussen de gemeente en bewoners. De grond komt in erfpacht, het eigendomsrecht van de opstal (de woning zelf) wordt gedeeld tussen de gemeente en de kopers. Zo wordt een koopwoning voor middeninkomens weer bereikbaar. Dit kan bijvoorbeeld worden toegepast bij de nieuwbouw in Vogelenzang die in het kader van 'Vitaal Vogelenzang' tot ontwikkeling wordt gebracht. Om een dergelijke regeling mogelijk te maken kan de gemeente ook zelf grond aankopen.

- We spreken met woningcorporaties af dat zij alleen woningen mogen verkopen als dat ervoor zorgt dat zij daardoor de sociale voorraad in de regio verder kunnen uitbreiden. We spreken bovendien af dat verkoop en liberalisatie (van sociale huur naar vrije sector) onze ambitie om een ongedeelde regio te realiseren versterkt. In buurten met relatief weinig sociale huur willen we verkoop voorkomen.

OPEN EN GASTVRIJE REGIO, MAAR NIET TEN KOSTEN VAN DE BEWONERS

- Totdat de wooncrisis is beëindigd, zetten wij voor sociale huurwoningen, nieuwe middeldure huurwoningen en nieuwe koopwoningen de mogelijkheden voor voorrang voor mensen met een lokale of regionale binding volop in. Woningzoekenden van buiten de regio blijven welkom, maar het is noodzakelijk om de balans te verbeteren.

- Wij zorgen voor goede huisvesting en begeleiding voor vluchtelingen, statushouders en andere woningzoekenden die door een noodsituatie in de regio huisvesting nodig hebben.

Bloemendaal ligt in een prachtige regio met grote aantrekkingskracht op toeristen uit binnen- en buitenland. Met prachtige natuur en uitbundige cultuur. We zien wel dat de druk op onze gemeente oploopt en de leefbaarheid daardoor onder druk komt.

- Bloemendaal aan Zee moet weer meer geschikt worden voor gezinnen en niet alleen als evenementenlocatie fungeren. De PvdA stelt voor om Bloemendaal aan Zee uit het MRA concept van Amsterdam Beach te halen.

WONEN VOOR OUDEREN OF MENSEN MET EEN ZORG- OF BEGELEIDINGSVRAAG

- We maken een deal ouderenhuisvesting met zorgaanbieders, woningcorporaties en ouderenorganisaties waarin we afspraken maken over de opgave.

- We zetten in op de realisatie van gelijkvloerse woningen waar ouderen en mensen met een mobiliteitsbeperking hun oude woning graag voor willen verruilen. We richten

ons daarbij niet direct op kwetsbare ouderen, maar op bijna ouderen of jonge ouderen. De woningen zijn wel klaar voor hun toekomst en we realiseren ze zoveel mogelijk in groene alles dichtbij-cirkels, vlakbij voorzieningen

BETER BENUTTEN BESTAANDE BOUW

- We voeren een Leegstandverordening om ervoor te zorgen dat leegstaande gebouwen weer worden gebruikt. We stellen een regionaal team samen om herbestemming te stimuleren en faciliteren en om te handhaven op leegstand.

- Particuliere vakantiehuur via platforms zoals AirBnB wordt in de regio beperkt. Door particuliere vakantiehuur te beperken helpen we ook om de bestaande hotels (en dus werkgelegenheid) te beschermen die het door Corona al zo zwaar hebben gehad.

- In toenemende mate worden corporatiewoningen bewoond door eenpersoonshuishoudens, terwijl veel corporatiewoningen geschikt zijn voor grotere huishoudens. Om te zorgen voor meer sociale huurwoningen stimuleren we woningcorporaties om te splitsen op het moment dat gebouwen of straten worden gerenoveerd en/of verduurzaamd. In de regio doen we onderzoek naar splitskansen tot 2030.

- In de regio wonen veel ouderen in grote eengezinswoningen. Woningssplitsen kan een mogelijkheid zijn om langer zelfstandig wonen mogelijk te maken. Net als in andere gemeenten kunnen wij – als het technisch mogelijk is – woningssplitsen stimuleren. De benedenwoning wordt dan volledig geschikt gemaakt voor om er zelfstandig te blijven wonen en boven komt een jongere wonen, waarvan ook verwacht wordt dat hij of zij een beetje omkijkt naar de oudere(n). Het wordt ook mogelijk en aantrekkelijker om landgoederen en grote villa's te splitsen zodat meerdere bewoning mogelijk wordt.

- We starten de proef "Huurdelen". Bij Huurdelen krijgen twee alleenstaande woningzoekenden inschrijftijdverlenging als zij samen een woning gaan zoeken.

- We stellen een wooncoach aan die bemiddelt tussen vraag een aanbod zodanig dat voor meer mensen een passende woning wordt gevonden.

MET BEWONERS ÉN WONINGZOEKENDEN

- Wij stimuleren dat, naast huurders, ook woningzoekenden zich verenigen en zich mengen in het debat. Hun stem wordt nog onvoldoende gehoord en de wooncrisis staat niet voor elke partij bovenaan de politieke agenda. Bij voorkeur worden woningzoekenden een vaste

partij bij het maken van de prestatieafspraken tussen de gemeente, woningcorporaties en huurdersorganisaties. Om te starten zetten we ons ervoor in dat de gemeente/regio een jongerentop over wonen organiseert.

- We installeren een gelote bewonersraad om de gemeenteraad te adviseren over de groei van de kern/regio en gebiedsontwikkelingen. De denktank die in het kader van 'Vitaal Vogelenzang' is opgericht heeft laten zien dat dit leidt tot een gedragen ontwikkeling.

LEEFBAARHEID

Bloemendaal is dankzij het vele groen en duinen en strand in de directe omgeving een prettige woonomgeving. Ook zijn er genoeg voorzieningen in de omgeving met een stad als Haarlem op fietsafstand. Het is wel zaak dat de openbare ruimte in de eigen gemeente op peil blijft. Verdere verschraling vindt de PvdA onwenselijk. Ook zien we als gevolg van sociale segregatie 'stille' buurten ontstaan. De sociale veiligheid kan dan onder druk komen te staan. Dat is onwenselijk.

- De PvdA wil de dorpskernen in de gemeente meer centraal stellen. Door een aantrekkelijke openbare ruimte en actief beleid moeten de kwaliteit, het voorzieningenniveau en daarmee de leefbaarheid op sommige plekken verder verbeterd worden. Per dorpskern wordt een coördinator aangesteld.

- In de woonbuurten moeten meer speelvoorzieningen komen waardoor het wonen met kinderen wordt gestimuleerd.

- De veiligheid moet worden bewaakt onder meer door buurtapps, voldoende sociale veiligheid (openbare verlichting) en toezicht.

- Voor de jeugd moeten meer aantrekkelijke opvangplekken worden gecreëerd om te voorkomen dat zij op straat hangen

CULTUUR

- Met de huidige pandemie is het belang van culturele voorzieningen als bindmiddel en uitlaatklep zeer nadrukkelijk naar voren gekomen. De PvdA hecht grote waarde aan de maatschappelijke waarde ervan.

- Bloemendaal is nog in het bezit van een aantal culturele voorzieningen zoals Caprera, de openbare bibliotheek en de muziekschool. Deze moeten behouden blijven en mogen niet onder financiële druk verdwijnen.

- Er moet meer aandacht zijn voor erfgoed en de prachtige landgoederen die Bloemendaal rijk is. Met zoveel mogelijk toegankelijkheid voor alle inwoners. Behoud door ontwikkeling is het adagium. Dat betekent dat beperkte passende ontwikkeling mogelijk is om het behoud te kunnen garanderen.

GELIJKE KANSEN VOOR IEDEREEN

Als je ouders geld hebben en als je in een dure buurt woont, dan liggen de kansen voor het oprapen. Kansen op een goede school, een mooie stage, een snelle eerste baan via het netwerk van de ouders. Voor jongeren die niet die kansrijke start hebben, vecht de PvdA: zij moeten gelijke kansen krijgen. Ook in Bloemendaal zijn er helaas mensen voor wie het niet komt aanwaaien. Juist voor hen moeten er stages zijn, juist zij moeten snel een eerste goede baan kunnen vinden, juist voor hen doet een goed minimumloon er toe, juist voor hen is het belangrijk dat werkgevers ook investeren in hun ontwikkeling.

De PvdA streeft naar kansengelijkheid. We werken aan voldoende goede banen, ook bij het MKB. We vragen bedrijven om mee te investeren in mensen die nog niet helemaal passen bij een vacature. Daarbij zetten we centraal wat een werkzoekende nodig heeft om een baan te vinden, we denken niet vanuit potjes, regelingen en schotten.

- We verkennen moderne manieren als de Kansacademie als manier om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt sneller aan de slag te krijgen: via matching ook buiten de gemeentegrenzen, met snelle aansluiting op juiste ondersteunende scholing, snel inspelend op een vraag om medewerkers van werkgevers.
- We benutten de schaarste op de arbeidsmarkt om werkgevers te verleiden om mensen een kans te geven, te investeren in medewerkers die bij het aannemen misschien nog niet helemaal 100% in het vacatureplaatje pasten – maar die zich daar wel naar toe kunnen ontwikkelen. Daar zullen we werkgevers ook op aanspreken. Geven ze bijvoorbeeld vluchtelingen een kans in hun bedrijf? Zijn ze bereid om in plaats van starre Nederlandse diploma-eisen te kijken naar de vaardigheden die mensen hebben?
- In de Corona-tijd zien we dat een actieve rol van de overheid is ontstaan om er samen met werknemers en bedrijven beter doorheen te komen. Die actieve rol willen we vasthouden.
- We maken werk van basisbanen. Banen die maatschappelijk meerwaarde hebben. Veel zinvol en maatschappelijk nuttig werk dat niet via de markt of vrijwilligerswerk wordt ingevuld, blijft liggen. Tegelijkertijd

biedt dit werk perspectief aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Denk bijvoorbeeld aan werkzaamheden als het tegengaan van eenzaamheid onder ouderen, huiskamerassistentie in de zorg, wijkconciërges of het geven van computercursussen aan laaggeletterden. Het werk dat gepaard gaat met initiatief van deze basisbanen kan worden uitgevoerd via wijkbasisbanen; dat is volwaardig werk, uitgevoerd tegen een beloning op het niveau van het wettelijk minimumloon. Voor een deel gefinancierd via de uitkering, aangevuld met gelden vanuit private organisaties, (semi)publieke organisaties en/of van burgers. Veel organisaties laten weten dat ze moeilijk werknemers kunnen vinden.

- We helpen om initiatieven op een manier op te zetten waardoor ondernemers hun bijdrage kunnen leveren. We bieden bijvoorbeeld een overzicht over leegstand van gebouwen, waar start-ups een tijdje aan de gang kunnen.

ECONOMIE ALS KRACHT VOOR DUURZAAMHEID

- De gemeente stimuleert ondernemers om mee te doen aan duurzame energie-initiatieven, zoals zonnepanelen op hun daken. We kijken waar in de regio een eerste waterstofaankstation een plek kan krijgen.

ONDERWIJS, JEUGDOPVANG EN SPORT VOOR IEDEEREEN

Het Rijk heeft recent in totaal zes miljard euro beschikbaar gesteld om de leerachterstand door de coronacrisis weg te werken. Dat bedrag komt neer op minimaal 700 euro per leerling voor de periode 2021-2022. Na 2022 stopt de extra inzet en dat is doodzonde, want deze eenmalige investering is structureel nodig. Als het Rijk geen vervolg geeft aan de aanpak, wil de PvdA zorgen voor een vervolg. Zo investeren we in gelijke kansen en kwaliteit van het onderwijs. Het aantal kinderen met risico op onderwijsachterstanden bepaalt dan welk bedrag voor een school of scholengemeenschap beschikbaar is.

- Daarin kiezen we voor maatwerk en autonomie: scholen kunnen zelf besluiten hoe zij in leerlingen investeren, zolang zij hun plan kunnen onderbouwen. Initiatieven zoals voor- en vroegschoolse educatie, schakelklassen, topklassen, zomerscholen, huiswerkbegeleiding en 'high dosage tutoring' (bijzondere begeleiding leerachterstand) zien wij als kansrijk.

- De PvdA zorgt voor een structurele regionale kansenaanpak. Wij zorgen ervoor dat middelen van de gemeente terechtkomen waar een groter risico op onderwijsachterstanden is.

- Als op school wordt opgemerkt dat een leerling extra hulp nodig heeft bij het leren, dan wordt dat altijd geregeld. Iedereen heeft evenveel recht op een bijlesuur, begeleiding bij plannen en organiseren en op een zorggesprek. Dus dit is altijd gratis. De scholen zijn vrij om zelf invulling aan interventies te geven.

- Scholieren moeten zich altijd veilig kunnen voelen op school en in de buurt. Scholen maken beleid om iedereen zich thuis te laten voelen en om kansen gelijk te verdelen. Intensieve samenwerking tussen wijkagenten, schoolbesturen en de gemeente vinden we erg belangrijk.

- De problematieken waar sommige schoolgaande kinderen mee te maken krijgen, staan niet op zichzelf. Zij worden thuis, op straat, op de club en op school beïnvloed binnen allerlei netwerken. Kwetsbare jongeren moeten op al deze terreinen ondersteund kunnen worden als dat nodig is, want complexe vraagstukken vragen om een multidisciplinaire aanpak.

- De gemeente ziet erop toe dat alle nodige zorg (schoolarts, leerplicht, Centrum Jeugd en Gezin, etc.) voor de school makkelijk bereikbaar zijn en dat deze zorgaanbieders met elkaar overleggen om de casus van een kind te bespreken.

- De PvdA wil stimuleren dat alle kinderen en jongeren zich in een veilige omgeving kunnen ontwikkelen tot wereldburgers. Scholen die hun burgerschapsbeleid en anti-pest-beleid baseren op aantoonbaar bewezen beleid krijgen voorrang bij subsidieaanvragen.

- De PvdA stelt voor dat onze gemeente een regenbooggemeente wordt, omdat iedereen zich thuis moet kunnen voelen, ongeacht seksuele en genderidentiteit. De gelden die we hiervoor ontvangen zetten we in voor een structurele roze agenda voor het onderwijs, het verenigingsleven en verzorgingstehuizen in de gemeente.

- De ene leerling ontwikkelt zich sneller dan de ander. Daarom vinden we het belangrijk dat er in onze gemeente ook de mogelijkheid komt om langer over de brugklas te doen. Dit kan via een verlengde brugklas. In onze regio bestaat deze mogelijkheid nog niet. De PvdA wil in gesprek met schoolbesturen om te onderzoeken welke scholen hiervoor geschikt kunnen zijn. We vinden ook dat de

gemeente in middelen moet voorzien om deze verlengde brugklas mogelijk te maken.

- Het is de ambitie van de gemeente dat in 2030 alle kinderen een gezond(er) gewicht hebben onder andere door voorlichting en stimulering van gezonder leven.

ONDERWIJSHUISESTING

- Scholen worden opgeknapt en aangepast volgens het integrale huisvestingsplan van de gemeente.

- Uitgangspunt is dat alle schoolgebouwen volgen het principe van ENG (energie neutrale gebouwen) worden gerealiseerd. De onderhoudskosten die schoolbesturen daarmee besparen worden gebruikt voor extra investeringen in het schoolgebouw, leeromgeving en de uitstraling van de school in de buurt.

- Schoolgebouwen vormen het hart van een buurt. De school is de plek waar kinderen, jongeren, ouders en buurtgenoten samenkomen. Schoolgebouwen zijn waar mogelijk ook voor- en na de lestijd open. Er is plek voor de naschoolse opvang, voor de schoolarts, voor taallessen voor volwassenen, voor zomerscholen voor jong en oud.

- Te vaak zijn schoolpleinen helemaal betegeld. Dit is niet aantrekkelijk, niet duurzaam en het zorgt onnodig voor extra kabaal. De PvdA wil een deel van de investeringskosten reserveren om pleinen groener te maken. Dit is goed voor de uitstraling en voor het dempen van schoolgeluiden.

- Reizen van en naar school moet altijd veilig zijn. De PvdA wil extra middelen uit het mobiliteitsbeleid reserveren om de fietsveiligheid van scholieren te vergroten en gebruik van de auto te weren.

BLOEMENDAAL TAALDORP

- Voor alle leeftijden, van kinderopvang tot volwassenenonderwijs, is er aandacht voor taal en verbeteren van de leesvaardigheid. Taal is de sleutel voor volwaardig meedoen. Vanuit onze bibliotheek (lees-mediaconsulenten) ondersteunen we scholen bij de aanpak van achterstanden, zowel bij leerlingen als ouders.

- We stimuleren avondscholen en zomerscholen, waarvoor we schoolgebouwen willen gebruiken. Vrijwilligers en beroepskrachten krijgen van de gemeente middelen om zich te ontwikkelen als taaldocenten.

- Er komt een Bloemendaals Jeugdjournaal, waarin kinderen en scholieren verslag doen van alles wat ze opvalt in hun eigen buurt. Jongeren uit verschillende wijken en onderwijsvormen zoeken elkaar op om samen te praten over hun toekomst in hun gemeente. Scholen en jongerenwerk organiseren dit, ondersteunt door gemeente.

JEUGD

- Eenzaamheid is onder jongeren enorm toegenomen door de pandemie. De PvdA wil door middel van betere informatievoorzieningen eenzame jongeren bereiken als zij zich niet gezien of gehoord voelen.

- Het Centrum Jeugd en Gezin, de huisartsen en de Sociale Wijkteams doen fantastisch werk op het gebied van signaleren van problemen bij jongeren en kinderen. De PvdA wil dat de gemeente sneller inspeelt op deze signalen en op tijd hulp biedt aan gezinnen en een grotere coördinerende rol gaat spelen waar nodig. De school is een plek waar jongerenwerkers, mentoren, jeugdarts en andere dienstverleners samen komen voor overleg.

- De jeugdhulp kan en moet efficiënter. De PvdA wil samen met zorgverleners en de gemeente ervoor zorgen dat jongeren een duurzamer zorgverleningstraject krijgen. Door kritisch te kijken naar deze trajecten, wil de PvdA de jeugdhulp extra ondersteunen.

- De wachtlijsten voor de jeugdhulp zijn onverminderd lang. De PvdA wil dat de gemeente maandelijks over de stand van zaken gaat praten en met voorstellen komt om die wachtlijsten terug te dringen. Er wordt niet gestuurd op de kosten, maar op effectiviteit.

- Er moeten in de regio voldoende opvangmogelijkheden zijn voor jeugdzorg. Het kan niet zo zijn dat jongeren noodgedwongen naar een ander deel van het land moeten worden overgebracht omdat hier onvoldoende plekken zijn.

- Kindermishandeling en seksueel geweld zijn tijdens de pandemie fors toegenomen. De PvdA wil dat de gemeente blijvende ondersteuning verleent aan het regionaal centrum voor kindermishandeling en seksueel geweld

- Er komen meer opvangvoorzieningen voor jongeren om te voorkomen dat ze op straat hangen met alle gevolgen van dien.

SPORT

Sport verbindt en is gezond. Samen een doel bereiken en gebruik maken van ieders kwaliteiten. Sport is een essentieel onderdeel van het bereiken van een gezonde, gelijkwaardige en gelukkige samenleving. De gemeente moet hierbij een grote rol spelen.

- Elk kind moet kunnen sporten. Daarom willen we een uitbreiding van het jeugdsportfonds, zodat meer kinderen uit gezinnen met een laag inkomen tegen een lagere contributie kunnen sporten. Dit geldt ook voor schoolzwemmen.

- Niet alleen voor kinderen is sport belangrijk, ook voor volwassenen. De gemeente moet daarom de openbare ruimte aantrekkelijk maken voor bewegen. Het plaatsen van fitnessstoestellen en het aanleggen van hardlooppistes zijn hier een goed voorbeeld van.

- Samen sporten bevordert de integratie van nieuwe Nederlanders. Statushouders moeten daarom de eerste drie jaar van hun verblijf in het dorp gratis kunnen sporten. Vooral het leren van zwemmen wordt gestimuleerd.

We wonen in een mooie omgeving met veel groen en water, zowel dichtbij huis als in de regio. Maar de klimaatverandering stelt ons voor grote uitdagingen. We laten dit niet aan onze kinderen over. Dat betekent dat we in de komende periode forse inspanningen leveren om onze woningen te verduurzamen, energie te besparen, de CO2-uitstoot te verminderen en de luchtkwaliteit, biodiversiteit en kwaliteit van onze leefomgeving te verbeteren. Tegelijkertijd vinden we het belangrijk ervoor te zorgen dat deze transitie voor iedereen betaalbaar is en dat de lusten en de lasten eerlijk verdeeld worden.

DUURZAAM WONEN

De komende periode staat energiebesparing en de omslag naar duurzame energiebronnen centraal. Van het aardgas af en overschakelen op duurzame energie uit wind, zon, aardwarmte of geothermie. De realiteit is dat dat nog niet erg opschiet. Bloemendaal bestaat grotendeels uit particuliere koopwoningen en beperkt uit particuliere huur en corporatiewoningen. Met veelal nog een gebrekkige isolatie, hoge energiekosten en nog weinig gestructureerde samenwerking op het punt van verduurzaming. Daarom kiest de PvdA de komende bestuursperiode voor:

- Bindende prestatieafspraken via de woonvisie en verordening met particuliere verhuurders en woningcorporaties, op basis waarvan ten minste 75% van alle bestaande huurwoningen uiterlijk in 2025 zodanig geïsoleerd zijn dat zij minimaal in aanmerking komen voor energielabel B en zittende huurders een woonlastenwaarborg krijgen, dat wil zeggen dat de huurverhoging na de verduurzaming niet hoger uitvalt dan de gemiddelde besparing op de energierekening.
- Het stimuleren van collectieve, complex- of gebiedsgerichte verduurzamingsprojecten waarbij woningcorporaties in nauwe samenwerking met particuliere eigenaars en bedrijven maatregelen nemen om de isolatie van woningen en bedrijven te verbeteren, het energieverbruik te terug te dringen en samen over te stappen op schonere energie. Zodat met een gezamenlijke inkoop en centrale organisatie voordeel behaald wordt en individuele bewoners minder zelf hoeven uit te zoeken.
- Benutting van alle voor zonnepanelen geschikte daken

van gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed voor de realisatie van zonnepanelen voor 2025.

- Voor particulieren wordt subsidie beschikbaar gesteld voor zonnecollectoren en woningisolatie volgens een degressief stelsel: de subsidie neemt af naarmate het inkomen hoger is.
- De ambitie van Bloemendaal om in 2050 klimaatneutraal te zijn geldt ook voor monumenten. De monumentenrichtlijn wordt geactualiseerd wat betreft toegestane materialen, technieken en oplossingen bij verbouwingen en renovaties, met behoud van monumentaal aanzicht en beschermde onderdelen.
- Nieuwbouw van woningen voldoet aan de BENG-eisen (Bijna Energie Neutrale Gebouwen).
- Bij nieuwbouwplannen, herbestemming en transformatie wordt duurzaamheid als uitgangspunt genomen en meteen in het begin meegenomen welke duurzame energiebron voor dat project beschikbaar is of komt. Verder voeren we altijd in samenwerking met het Hoogheemraadschap een watertoets uit en moeten de aanbevelingen worden opgevolgd. Bij nieuwbouw wordt een duurzame waterhuishouding volledig meegenomen; grijs water (douchewater, wasmachinewater enz.) verdwijnt niet meer in het riool, maar is beschikbaar voor hergebruik in tuinen of bijvoorbeeld voor doorspoeling van toiletten).
- Structurele inzet van energiecoaches om bewoners te begeleiden bij het zuiniger omgaan met energie, waarbij zoveel mogelijk op straat- of wijkniveau inzicht wordt gegeven in het huidige energieverbruik

en de gerealiseerde besparing in relatie tot de investeringskosten.

- Regionale samenwerking bij het realiseren van nieuwe vormen van energievoorziening, bijvoorbeeld uit aardwarmte, geothermie, windmolens of zonneparken. Waarbij voldoende ruimte gereserveerd wordt voor deze energievoorziening, zodat grondposities betaalbaar worden gehouden. Met voldoende participatie, waarbij duidelijk is op welk moment inwoners in welke mate kunnen participeren bij een project. We moeten beter omgaan met regenwater. Afkoppeling van regenwater van het rioolsysteem draagt ertoe bij dat zoet water beter wordt benut en de afvalwaterzuivering minder belast wordt. De gemeenten kan in samenwerking met Rijnland bijdragen door voorzieningen mede te financieren (regentonnen, waterbakken).
- Mobiliteit op fossiele brandstoffen ontmoedigen en gebruik van elektrische deelauto's, scooters en fietsen stimuleren o.a. door voldoende laadpalen aan te leggen.
- Het in nauwe samenwerking met de Provincie Noord-Holland realiseren van regionaal dekkende laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer, waaronder meer en beter gespreide publieke semi-snellaadpalen, bijvoorbeeld op bedrijventerreinen, bij restaurants en in de nabijheid van sportlocaties of sportvelden.
- Het zo snel mogelijk introduceren van de 30 km zones in de woonwijken, in combinatie met het verbeteren van de kwaliteit van de wegstructuur en met name de langzaam verkeerroutes (fiets- en wandelpaden), het buurt- en speelgroen in de wijk en het aanplanten van meer bomen.
- Stijging van de parkeertarieven in Bloemendaal dorp en Bloemendaal aan Zee om gebruik van de auto te ontmoedigen.

DUURZAAM ONDERNEMEN

Een nieuwe, duurzame en circulaire economie komt niet uitsluitend tot stand door plannen voor 2050 te maken maar vooral door concrete besluiten van burgers, ondernemingen en overheid tot 2025. We moeten het samen nu doen. De komende raadsperiode 2022-2026 is cruciaal om Nederland op het spoor te zetten van een duurzame en circulaire economie. Daarom zet de PvdA de komende periode in op:

- Duurzame inkoop bij (vervangings)investeringen van de lokale overheid, waarbij we onder andere een duurzaamheidstoets bij ons inkoop- en aanbestedingsbeleid invoeren. We stimuleren daarbij ook het gebruik van lokale grondstoffen en zoeken de samenwerking met Meerlanden en Spaarnelanden om ons huishoudelijk afval en het groenafval optimaal te benutten. Voortaan koopt de gemeente alleen nog in bij partijen, die circulair en duurzaam werken.
- We maken collectieve verduurzamingsafspraken in samenwerking met ondernemers- en winkeliersverenigingen of partners in bedrijfsinvesteringszones.
- We bieden eenvoudige en breed toepasbare subsidieregelingen om lokale ondernemers die hun bedrijf willen verduurzamen daartoe te stimuleren en te ondersteunen met praktisch advies, collectieve inkoopfaciliteiten of informatie over EU-, landelijke of provinciale subsidiemogelijkheden.
- Ontwikkeling en verbetering van een duurzame regionale infrastructuur voor het rijden op elektriciteit of waterstof; denk aan: meer semi-snellaadpunten, watergastankstations.
- Stimuleren van zon op parkeerplaatsen zoals bij Bloemendaal aan Zee.

REKENING HOUDEN MET KLIMAATVERANDERING

In de toekomst moeten we door de klimaatverandering rekening houden met stijging van de zeewaterspiegel en langere perioden van droogte, afgewisseld door harde wind en hevige regenbuien. Dit heeft gevolgen voor de leefomgeving en de manier waarop we met groen en bomen omgaan. Er is meer aandacht nodig voor zowel waterberging als het voorkomen van wateroverlast. Half doorlaatbare verharding, minder tegels en meer groen in de directe woonomgeving dragen bij aan een prettiger woon- en leefklimaat. Daarom zet de PvdA de komende periode in op:

- Versterking van de kwaliteit van de groenvoorzieningen en openbaar water in de wijk, door aanplanting van meer bomen en inheemse vaste planten, meer biodiversiteit en meer functionele, gevarieerde en uitdagende speel-, sport- en ontmoetingsplekken in de wijk, waar mogelijk met toepassing van gerecyclede producten.
- Het behouden van groen voor de buurt bij renovatie of nieuwbouw, waarna we het in de directe omgeving een nieuwe bestemming geven, bijvoorbeeld in tuinen van omwonenden, bij bestaand openbaar groen of om een schoolplein te vergroenen.
- Waar mogelijk meer collectieve moestuinen in de kernen.
- Minder tegels in de tuinen en planten erin, waar nodig met hulp van lokale vrijwilligers.
- Realisatie van natuurvriendelijke oevers.
- Promotie en verbetering van de fiets- en wandelverbindingen tussen natuur in en buiten de gemeente; denk daarbij bijvoorbeeld ook aan de Buitenpoortstations van de NS.
- Verder stimuleren van het fietsgebruik voor woon-

werkverkeer, voor schoolgaande kinderen en voor recreatief gebruik, in combinatie met de inrichting van een goede regionale fietsinfrastructuur, met o.a. een goede spreiding van fietsservicepunten.

- Versterking van de natuurwaarden van de kust en het strand door gebruik te maken van natuurlijke zandprocessen. Dat scheidt ook weer ruimte voor recreatie en verkennen of uitbreiding van het gebied Noordvoort wenselijk is en een dergelijk initiatief ten noorden van Bloemendaal-Strand mogelijk is.

KLIMAATBEWUST LEVEN

Het streven is verlaging van de hoeveelheid restafval per persoon tot 100 kilo per inwoner en verhoging van het scheidingspercentage van afval naar 75%. In 2019 was de werkelijke hoeveelheid afval per persoon 165 kilo in Bloemendaal, terwijl het scheidingspercentage bleef steken op 62%. Dat kan en moet veel beter! Daarom zet de PvdA de komende periode in op:

- Versterking van de informatie over de klimaatverandering zodat mensen bewuster gaan leven.
- Nuttige participatie: de energietransitie vraagt veel van onze bewoners, en daarom is het belangrijk om de bewoners goed te blijven meenemen in het proces. Participatie bij specifieke onderwerpen kan een nuttig middel zijn om in kaart te brengen wat er leeft bij de bewoners en daarop in te spelen.
- Meer sturen op vermindering van restafval en het hergebruik van afval als grondstof door:
  - A)** beperking van de hoeveelheid afval.
  - B)** scheiding aan de bron van glas, GFT (groente-, fruit- en tuinafval) en PMD (papier en karton en plastic, metaal en drinkpakken).
  - C)** het aantrekkelijker maken van de huidige brengparkjes. Vaak ligt er veel rommel en zijn de bakken vol, wat het scheiden niet aantrekkelijk maakt.

VERKLEINEN VAN GEZONDHEIDSVerschillen; MEER PREVENTIE

Het is onacceptabel, dat in Nederland de sociaaleconomische ongelijkheid leidt tot grote verschillen in levensverwachting. De hoogste inkomensgroepen leven in ons land gemiddeld 7 jaar langer dan de laagste inkomensgroepen. Wie in armoede leeft, is vaker ongezond en kinderen, die in armoede opgroeien hebben vaker een ongezonde leefstijl. Dat moet anders. Het begint bij een gezond leef- en eetpatroon. Juist voor mensen met een smalle beurs is gezond eten moeilijk te betalen. Er is snel overgewicht bij kinderen die in armoede opgroeien. De gemeente heeft een belangrijke taak op het gebied van preventie. Door vol in te zetten op preventie kan de gemeente in overleg met andere organisaties, zoals zorgverzekeraars, nog veel gezondheidswinst bereiken. Het gaat daarbij om het (preventief) tegengaan van roken, overmatig alcoholgebruik, het stimuleren van gezonde voedingspatronen en meer bewegen. Op al deze terreinen zijn effectieve programma's ontwikkeld die ook in onze regio moeten worden ingezet. Daarnaast is er meer aandacht nodig voor de effectiviteit van de schuldhulpverlening en de verbetering van de woonomstandigheden van lagere inkomensgroepen.

Ook bij succesvolle preventie blijft het essentieel dat mensen de hulp krijgen die zij nodig hebben. Ons zorgsysteem is een ingewikkeld stelsel van hulpverleners en zorgorganisaties. Als regel weten mensen wel waar zij hulp kunnen krijgen als dat noodzakelijk is. Bij een complexe zorgvraag is het soms moeilijk tijdig de juiste zorg te verkrijgen. Daarvoor zijn er Sociale Wijkteams en het Centrum voor Jeugd en Gezin.

- In het basisonderwijs en in het voortgezet onderwijs stimuleren we de aandacht voor gezondheid, gezonde voeding, sport en bewegen. In de kantines van de school wordt gezonde voeding het uitgangspunt.
- De wachtlijsten voor de verschillende categorieën zorgwoningen worden aanzienlijk verkort door het maken van afspraken met de woningcorporaties en organisaties voor beschermd wonen.
- Het welzijnswerk en met name de Sociale Wijkteams moeten meer ingezet worden voor het opbouwen van sociale netwerken en het tijdig signaleren van problemen in de wijken.

MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING EN JEUGDZORG

De gemeente is verantwoordelijk voor maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg. Helaas dreigt daarvoor onvoldoende financiële steun te komen vanuit de Rijksoverheid. Hoe we als gemeente daarmee omgaan is een politieke keuze. De PvdA vindt dat het beperkte budget nooit een belemmering mag zijn om de zorg te leveren die iemand echt nodig heeft. Iedere burger moet erop kunnen vertrouwen dat hij of zij zorg krijgt als die objectief noodzakelijk is. De consequentie kan zijn dat de

gemeente zelf zijn inkomsten zal moeten vergroten om ook op lokaal niveau de solidariteit tussen de burgers kunnen handhaven.

De PvdA vindt dat ook bij instellingen voor maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg het marktdenken ver is doorgeschoten. Er zijn te veel aanbieders van zorg om uit te kiezen. Dit kan en moet anders. De PvdA wil op termijn de uitvoering van publieke taken weer zoveel mogelijk in handen geven van publieke organisaties. Op korte termijn wil de PvdA een beperkt aantal aanbieders contracteren op basis van onderling vertrouwen en goede samenwerkingsafspraken alsmede positieve ervaringen in plaats van grote aanbestedingen. Waar wel wordt aanbesteed, is kwaliteit het belangrijkste criterium. Zorgaanbieders die vooral gericht zijn op eigen winstmaximalisatie worden niet langer gecontracteerd.

- Van groot belang is dat alle jongeren toegang hebben tot culturele voorzieningen en sportverenigingen. De PvdA wil deze voorzieningen ook voor kinderen van ouders met een laag inkomen toegankelijk houden, ook als dat enige financiële ondersteuning vereist.
- Terugdringen van de wachtlijsten voor de jeugdhulp Voor jongeren waar zaken mis gaan is snel goede hulp nodig liefst dicht bij huis. Alleen specialistische zorg als dat echt nodig is. Dit kan door tijdige signalering, minder administratieve procedures bij de gemeente en zorginstellingen.
- Bij het ontstaan van onacceptabele wachtlijsten voor indicatiestelling en/of hulpverlening rapporteert de gemeente maandelijks over de stand van zaken en over de maatregelen om die terug te dringen.
- De Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) gaan meer samenwerken met de Sociale Wijkteams en huisartsen.
- Verkend wordt of het mogelijk is dat om via samenwerking door zorgaanbieders het aantal zorgverleners per persoon te beperken.
- De buurtgebonden zorgverleners worden gestimuleerd om in contact te komen met de zogenaamde "zorgmijders" om hen weer actief te betrekken bij maatschappelijke verbanden.
- De gemeente geeft blijvend ondersteuning aan het regionaal centrum voor kindermishandeling en seksueel geweld; De gemeente zorgt ervoor dat meldingen bij Veilig thuis snel en effectief worden afgehandeld.
- In alle vormen van ondersteuning, toegang tot voorzieningen, regelingen en communicatie wordt rekening gehouden met laag geletterdheid.
- De toegang tot voorzieningen wordt niet (langer) beperkt door eigen bijdragen.
- De gemeente contracteert alleen die instellingen,

die voldoen aan vooraf vastgestelde kwaliteitseisen en in overeenstemming met bestaande regelingen voor arbeidsvoorwaarden.

OUDERENBELEID

In Bloemendaal wonen veel ouderen. De PvdA streeft naar een situatie waarin ouderen actief kunnen deelnemen aan de samenleving. Het gaat daarbij om het creëren van een leefomgeving waarin veiligheid goede woonvoorzieningen en zorg zijn gegarandeerd. Veel ouderen willen zo lang mogelijk thuis wonen. Dat gaat vaak goed, maar er is soms wel ondersteuning nodig. Wij willen niet dat ouderen “gedwongen” worden om hun eigen woning te verlaten omdat er onvoldoende huishulp en zorg beschikbaar is. Dit betekent voor de PvdA het volgende:

- Meer aandacht voor eenzame ouderen door Sociale Wijkteams. We verkennen of er een ‘buddyprogramma’ kan worden uitgerold, waarbij burens elkaar helpen als er geen kinderen of mantelzorgers voorhanden zijn.
- De gemeente stimuleert het tot stand komen van kleinschalige gemeenschappelijke woonvoorzieningen voor ouderen in buurten waaraan daar behoefte bestaat.
- Ondersteunen en helpen financieren van wooninitiatieven van ouderen zelf.
- Blijvende ondersteuning van mantelzorgers.
- Garanties bieden voor kwalitatief goede thuiszorg en huishoudelijke ondersteuning.
- Gemeente en zorginstellingen moeten goed telefonisch bereikbaar zijn, omdat niet alle ouderen zijn ingevoerd op het gebruik van internet.
- De gemeente zet een project ‘woondelen’ op voor alleenwonende huiseigenaren voor wie samenwonen met een ander wenselijk is (vgl. ‘huurdelen’).

ARMOEDEBESTRIJDING

Voor de PvdA is armoedebestrijding een van de belangrijkste onderdelen van sociaal beleid. Niemand kiest voor armoede. Toch kan het velen overkomen. Voorkomen van armoede is een belangrijke gemeentelijke taak. Als deze situatie zich toch voordoet moeten wij deze plaatsgenoten helpen, zodat ook zij een menswaardig bestaan kunnen leiden. Als er kinderen in het spel zijn is extra aandacht nodig. Zij moeten kunnen meedoen in de maatschappij ongeacht de dikte van de portemonnee van hun ouders.

- De bestaande minimaregelingen blijven gehandhaafd.
- Er wordt geïnvesteerd in de verbetering van de schuldhulpverlening. Inzet is het snel starten van de hulpverlening en een gerichte individuele aanpak.
- In schrijnende gevallen kan de schuld worden

overgenomen door de gemeente om verder oplopende problemen te voorkomen.

- Voor inkomens tot 130% van het minimuminkomen wordt geen eigen bijdrage voor de WMO gevraagd. Een vergoeding via de bijzondere bijstand is dan niet langer nodig.
- De PvdA wil meer ondersteuning voor gezinnen met kinderen die van het minimum inkomen moeten rondkomen. Deze maatregel is bedoeld om hun kinderen te laten deelnemen aan activiteiten passend bij hun leeftijd en ontwikkeling.

HULP AAN VLUCHTELINGEN

Verwacht wordt dat het aantal vluchtelingen in de wereld in de komende jaren nog verder zal toenemen. Als welvarend land heeft ook Nederland de morele plicht om een maatschappelijk aanvaardbaar aantal van deze vluchtelingen op te vangen. Gelukkig is er in deze regio voldoende draagvlak voor een ruimhartig vluchtelingenbeleid. Wij zijn daar trots op en willen dat zo houden.

- Als uitvloeisel van de nieuwe Inburgeringswet, die in de komende periode zal worden ingevoerd, krijgt de gemeente meer verantwoordelijkheden. Naast de eerste opvang van vluchtelingen wordt de inburgering van vluchtelingen en het taalonderwijs een taak van de gemeente. De gemeente zal tijdig een plan moeten ontwikkelen hoe zij deze taken gaat uitvoeren.
- Voor statushouders moet Bloemendaal voldoende woningen beschikbaar hebben, zodat er geen verdringing hoeft plaats te hebben van andere mensen op de wachtlijst voor sociale woningen.
- Vluchtelingen met een verblijfsvergunning moeten zo snel mogelijk aan het werk. Het is een taak van de gemeente om hiervoor de noodzakelijke voorzieningen te creëren en toe te zien op de uitvoering van deze taak.

Zuid-Kennemerland heeft zich ontwikkeld tot een regio met aantrekkelijke stedelijke en dorpse kernen, omringd door bijzondere landschappen. De regio heeft zowel aan inwoners als bezoekers veel te bieden en kent een hoge kwaliteit van leven. Kenmerkend aan Zuid-Kennemerland is de ligging aan de kust in de nabijheid van de grootste stad van Nederland, met daarbij het Noordzeekanaal aan de noordzijde en luchthaven Schiphol aan de zuidzijde.

Deze kwaliteiten leiden ertoe dat Zuid-Kennemerland een bijzondere positie inneemt in de Metropoolregio Amsterdam. Zo is de vraag naar woningen in deze regio groot en maken veel mensen graag gebruik van de voorzieningen (winkelen, horeca, strandbezoek). Het gevolg is dat de druk op het bestaande mobiliteitssysteem toeneemt. We zien bijvoorbeeld dat de woon-werkpendel tussen Zuid-Kennemerland en nabijgelegen kernen zoals Amsterdam, Schiphol, Hoofddorp, Leiden en Den Haag al jarenlang toeneemt en dat er op mooie dagen urenlange files ontstaan op de wegen naar het strand.

Dit maakt dat we de mobiliteitsopgave in onze gemeente niet los kunnen zien van het regionale en landelijke netwerk waarin we ons bevinden. Om een duurzame samenleving mogelijk te maken, is het belangrijk om nu en in de toekomst te investeren in de bereikbaarheid van de regio. Dat kunnen we niet alleen. De PvdA Zuid-Kennemerland wil daarom zoveel mogelijk samenwerken met onze regionale partners, zoals de Provincie Noord-Holland, NS en ProRail, de Vervoerregio Amsterdam en de Rijksoverheid en actief deelnemen in de oplossingen van de OV concessieverstrekkers.

- De PvdA wil daarbij voornamelijk inzetten op het stimuleren van openbaar vervoer en langzaam verkeer (fiets, voetganger), omdat autoverkeer overlast geeft en niet bijdraagt aan duurzaamheid. De veiligheid van voetgangers en fietsers hebben eerste prioriteit, met name ook voor kwetsbare groepen (ouderen, kinderen, minder validen).

- De PvdA Bloemendaal is van mening dat het racecircuit bij Zandvoort niet past in deze omgeving vanwege de aantasting van de rust en de duinen en de slechte bereikbaarheid. We zijn in elk geval tegen verdere uitbreiding van activiteiten op het circuit, zoals de F1.

- Om verdere overlast tegen te gaan zijn wij voor het verhogen van de frequentie van treinverbindingen naar Zandvoort, onder de voorwaarde dat er maatregelen worden genomen om de overlast van de trein in Overveen te beperken, dat ook het station Overveen wordt aangedaan zodat onze inwoners ook meer mogelijkheden krijgen om per trein te reizen en dat alleen sprake is van hogere frequentie als de reizigersaantallen daar echt om vragen.

- De PvdA is voor invoering van een speciaal strandretourtje om gebruik van de trein naar Zandvoort te stimuleren.

- Wij zijn voor een directe (snel)busverbinding Zandvoort – Heemstede – Ziekenhuis Haarlem Zuid – Schiphol.

- De PvdA is voor het verbeteren van fietsverbindingen, waaronder die langs de Vogelenzangseweg en door nieuwe logische en aansluitende fietsroutes in de regio Oost-West en Zuid-Noord aan te leggen. Fietspaden worden zoveel mogelijk uitgevoerd in rood asfalt.

- Wij zijn voor het invoeren van een directe railverbinding Haarlem-Schiphol;

- We denken aan het inrichten van oplaadpunten voor auto's en fietsen op strategisch handige plekken.

- Buslijnen worden in overleg met bewoners zo ingericht dat maximale ontsluiting van alle kernen verbeterd wordt. Met namen daar waar stations ontbreken, zoals in Bennebroek en Vogelenzang is het openbaar vervoer momenteel onder de maat.

- De PvdA wil zo snel mogelijk 30 km zones in woongebieden inrichten, en in winkelstraten zijn 'auto's te gast'.

- We investeren in de verkeersveiligheid rondom scholen.

BEWONERSRADEN

We leven in een tijd waarin het nodig is om de democratie te verbeteren. De gemeenten krijgen meer taken en veel mensen hebben het gevoel ver af te staan van de politiek. Sterker nog, het lijkt wel of burgers zich meer en meer tegen de overheid richten in plaats van dat ze de hulp ervan waarderen. Daarom wil de PvdA dat burgers meer mogelijkheden krijgen om deel te nemen aan, en gehoord te worden door de politiek.

- De denktank voor Vitaal Vogelenzang is een succes. Er worden daarom vergelijkbare ‘bewonersraden’ samengesteld voor elke dorpskern in Bloemendaal (Bloemendaal dorp, Overveen, Aerdenhout, Bennebroek en Vogelenzang) bijvoorbeeld via loting onder alle bewoners van de kern. De mensen die uit de loting naar voren komen worden uitgenodigd om deel te nemen aan de bewonersraad als zij dat willen. Mensen weten zelf het beste wat er in hun wijk speelt. Daarom krijgen de raden ieder een eigen budget dat zij mogen besteden aan de verbetering van hun kern. Met reeds bestaande dorpsraden/bewoners-vertegenwoordigingen wordt overleg gevoerd over een dergelijke opzet.
- Voor elke dorpskern wordt door de gemeente een coördinator aangesteld die fungeert als loket tussen inwoners van de kern en het bestuur. Deze kan ook de dorpsraden bijstaan in de organisatie van hun activiteiten.
- De gemeente moet onderzoek doen naar de mogelijkheden die het internet biedt om betere communicatie tussen gemeentebestuur en bewoners te faciliteren. Hierdoor kan de gemeente een constante stroom aan informatie krijgen over wat de wensen van de inwoners.
- Voor nieuwe ontwikkelingen worden in de betreffende dorpskern hoorzittingen georganiseerd. Alle belanghebbenden worden gehoord. We doen dit voorafgaand aan concretisering van beleid of het nemen van maatregelen.

BETER BESTUUR

Het is van groot belang dat we zorg besteden aan de menswaardigheid van het bestuur. Mensen die een vergunning of bijstand nodig hebben zijn geen ‘klanten’ van de gemeente. Zij hebben de luxe niet om naar een andere ‘winkel’ te gaan. Zij zijn door omstandigheden gedwongen om gebruikt te maken van hun recht.

De bestuurscultuur Bloemendaal is verhard. Er is naar de mening van de PvdA teveel commotie binnen het bestuur wat ten koste gaat van de volksvertegenwoordiging. De gemeente moeten de burgers met respect behandelen en daarbij voortvarend optreden. Er mag geen sprake zijn van willekeur. Maar de leden van de gemeenteraad moeten het college en de ambtenaren ook met respect tegemoet treden. De PvdA-fractie zal er alles aan doen om dat te bevorderen. Wij zien een cultuur voor ons met meer transparantie, gelijkheid en respectvol onderling contact.

- De PvdA gaat verkennen hoe de kloof tussen burgers en bestuur gedicht kan worden. Iedereen moet gehoord worden.
- De PvdA is voorstander van regelmatig te houden spreekuren door het college. Daarnaast vinden wij dat raadsleden een paar keer per jaar rond de tafel dienen te gaan zitten met burgers die regelmatig klachten hebben over de gemeente. Het doel daarvan is dat raadsleden en burgers dicht bij elkaar komen te staan.

FUSIE

De PvdA Bloemendaal is van mening dat de schaal van de gemeente Bloemendaal niet goed meer aansluit op die van de dagelijkse leefomgeving van haar burgers. Voor dagelijkse voorzieningen als winkels, sport, scholen en cultuurvoorzieningen wordt al snel over gemeentegrenzen heen gereisd. Dat geeft bij de bekostiging ervan soms vervelende discussies als ‘wie betaalt voor wie’.

Ook zijn de gemeentelijke taken de afgelopen jaren fors uitgebreid met als voorbeelden de WMO en de Jeugdzorg. De inwerkingtreding van de Omgevingswet gaat de krachten van een gemeente

als Bloemendaal ook te boven. Bloemendaal heeft steeds meer moeite om haar taken goed uit te voeren en voorzieningen voldoende te bekostigen. Wij vinden bezuinigingen op voorzieningen een te groot afbreuk doen op de samenleving en de leefomgeving. De PvdA is ook niet voor het fors verhogen van lokale lasten om het voorzieningenniveau op peil te houden zoals de afgelopen jaren is gebeurd, omdat dit voor minder draagkrachtigen een probleem kan zijn. En ook de dienstverlening naar de burger mag niet lijden onder deze ontwikkelingen.

- De PvdA Bloemendaal is van mening dat een gemeentelijke fusie serieus verkend moet worden. Een fusie met Heemstede ligt voor de hand, maar het kan ook breder binnen de regio Zuid-Kennemerland. Bloemendaal kan daarbij gewoon Bloemendaal blijven en ook de dorpskernen geven ons identiteit. Een grotere gemeente geeft meer armslag, een betere dienstverlening, behoud van voorzieningen en minder verhoging van de lokale lasten. De binding met het bestuur blijft intact en kan zelfs worden versterkt met de dorpsraden

SAMENWERKEN MET GROENLINKS

Landelijk, maar ook al in veel gemeenten, wordt meer en meer samengewerkt tussen de PvdA en Groenlinks. Wij denken dat we ook in Bloemendaal flink naar elkaar zijn toegegroeid en dat we door intensief samen te werken meer van onze doelen kunnen bereiken.

We willen dan ook de komende bestuursperiode benutten om zodanig samen te werken dat we over 4 jaar misschien met één lijst de verkiezingen in kunnen gaan.

PvdA

VOOR IEDEREEN!

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2022-2026